

ფანჯარა

კროსორდის თემა -
„ვეფხისტყაოსანი“!

მოწყობილი იყო ზეფხუკლი, ქვეყნით ამოსვლას მწვანისა

თარბულად: 7. ახდნელი სახელი ქვეყნისა, რომელსაც „ვეფხისტყაოსნის“ ვნ აბე ხაფეთი ჰქვია. 8. (როსტოვანის სამედიკოლოგებში შემავალი) ერთ-ერთი ანაბული ქვეყანა. 9. კაცი, რომელმაც თავისი ნებით ჩააბარა ინდოეთის ერთი მუშვიდი ფარსად-ანს. 10. თხოვნა ვეფხისტყაოსნის ენაზე. 12. ცხოველი, რომელთანაც თამაზია შედარებული პოემის პროლოგში. 13. პოემის მთავარი რაინდი. 16. რა იყო ქაჯთათვის ციხის დაცემა თანამედროვე ენაზე? 17. ბრძენის (მკურნალის) ერთ-ერთი რუსთველი სინონიმი. 21. ციხემ რომელიც რუსთველის ეპოქამდე მცირეოდენად აშენდა საქართველოში. 22. რა შეიძლება ეწოდებინა რუსთველს მკვარის, კანის მცველისათვის... ფეხბურთი რომ ეწახა? 23. რა არის ვეფხისტყაოსანი, როგორც მსაფრედი ქმნილება? 26. ხედნანერის შესაბამისი ცნება. 27. რა ერქვა თითოეულ მათგანს, ვინც რუსთველის ეპოქაში ვეროპიდან იერუსალიმში ქრისტეს საფლავის მოსანახულებლად მიდიოდა? 28. ეს სიფყავ რუსთველის ეპოქიდან შემოკვრჩა და ფეხქვეშ გასაშლად „ინვენტარს“ წიშნავს. 29. ახდნელი ქადაგი იმ ქვეყანაში, რომელიც ინდოეთიდან ხაფეთისაკენ მიმავალ გზაში უნდა გავედოთ. 30. რუსთველი - როგორც დიფერაციონი ძველებურად. 31. პოემის ერთ-ერთი რაინდი

შველად: 1. პოემის ერთ-ერთი ყველაზე ცნობის-მოყვარე პერსონაჟი. 2. ფარსადანის სახელმწიფოს ახდნელი დედაქადაგი. 3. იმპერია, რომელიც, მიუხედავად თავისი არსებობისა ერთხელაც ან მოუხსენიებია რუსთველს. 4. ის, ვისაც მწვრთნელი უყვარს რუსთველის თანახმად. 5. მკვლევარი, რომელმაც მოსწავლის ბიბლიოთეკის სერით გამოცემული ვეფხისტყაოსანი მოამზადა. 6. ქვის ფიგანი, რომელსაც რუსთველი გულმკერდის დასახსისათვლად იყენებს. 11. მე-5 ს დიდი იმპერაციონი იმ იმპერიისა, რომელსაც მე-3 კითხვაში შევხვით. 14. ჩასვით გამოყოფილი სიფყვა: სხვაგან მისი გონება მისმან თავისა წონამან! 15. ბალის რუსთველი სინონიმი. 17. პოეტი, რომელიც მე-18 საუკუნეში აგრძელებდა რუსთველის ტრადიციებს. 18. როგორი პოემაა ვეფხისტყაოსანი? (...და ამაში ექვი არავის ეპარება). 19. ავთანდილის ერთგული ყმა. 20. პოეტი, რომელმაც მე-20 საუკუნეში რუსთველის სიფყვების ასეთი პერიფრაზირება შექმნა: სოხობას განახე, მინურვიდ იყო როცა ზაფხული რუსთველისა... 24. ერთ-ერთი ის არსება, რომელიც ავთანდილის სიმღერის მოსასმენად თავისი ჩვეული სამყოფელიდან გამოვიდა. 25. ვინ არის თითოეული მთავარი გმირი პოემისათვის ვაჟაყური სფაფსით? 27. ქვეყანა, სადაც, სავარაუდოა (ამაზე შემდგომ ვიმსჯელებთ), ფარსადანის ქვაბი იყო განდგებული.

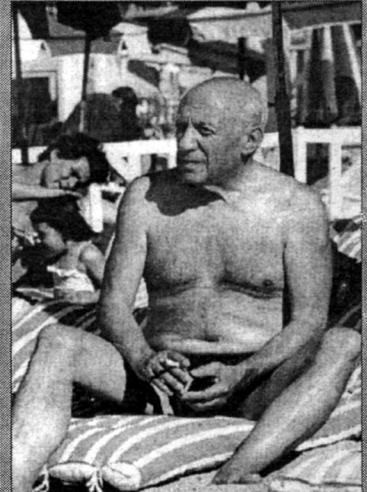
სტეფეს მიჯნულსა ფათურეკი, სეჩუტოსა დანხედვლებს,
მკურს ბოლოდ ღვინისა მისტყემს,
ვინცა ღირველ ჭირსა გსმდელებს,
მიჯნულთა სეჭირთა, მით სიკვდილსა მიგვანხლებს,
გსწევდვლსა გეძმეკებს, ყსწევდვლსა გსსწევდვლებს.

შედეგი ნომერი შეყვარებულს მიიძღვნება

ფანჯარის მოყვარულთათვის

რ ი ტ ლ ნ რ მ ზ ს ნ ი
 ე მ ე რ ა მ ი ლ ი ბ ე
 ნ ჯ მ ზ რ კ ვ მ რ ე ვ
 უ ა ვ ა რ ა მ მ ლ ი ი
 ა რ ი უ ლ ი ა ტ ი ლ ნ
 ე ლ ი ბ კ ი მ თ ც ი ი
 ა ი ვ მ ე უ რ ა ი ა ვ
 ფ ა რ ი ლ ზ ი ნ ი ნ ი
 ი ს ნ ე ზ უ რ მ ს ა ვ

მოკვებით კროსკორდის
 ჩარჩოში ამ ნახატების
 ავტორების გვარები:
 ერთი მხარეა კი
 (იხილეთ ფოტო)
 სკანთარი პარსონითაა
 წარმოდგენილი

პარსონ დავა- ვიპული ხეობი	პარათ- აუვილი	საპარ- თვალს „დიდი“ ქალაქი	ფრანგი მხატ- ვარი გუსტავ	„უთავი მხატ- ვარის“ ავტორი
70-იანი წწ იტალ. ფანჯარ- თვლი	წმინდ- ანის „ტიბ- ული“	გველის „გაბუ- ველვა“	„ახალი“ - იტალ. ტოპონ- იმეგვი	რა მიწ- და ჩარ- ჩოვილი 1986 წ
ინგლის- ის ტა- რადიო კომპანია	არგენტინა ფანჯარ- თვლი	F	სკანული	
		არაქი	უარყოფის სიტყვა	
		ინივი რენობა	ლარჯ- თვალვა და ა.ვ.	

ოსეთიანა ჯადოყვარი
 უსიძოვრობა მკობლობა

„ფანჯარის“ რედაქცია მოგვართავთ თხოვნით:
 გაგვიზიარეთ თქვენი აზრები ჩვენი საქმიანოების შესახებ.
 დაგვირეკეთ (79-53-70), წერილვაგი მოგვწერეთ (380003,
 ალ.ელვარდაშვილს, მოკითხვაგადე), გაგვესუბრეთ...
 გვერწმუნეთ, ეს ჩვეთვის ქალაქად სჭირრავა!

მარჯვენა ზედა სურათიდან გამოვალნი ის-რის მიმართულებით უნდა ჩაიწეროს იმ დრაზატ-ურბის გვარი, რომლის პიენის მიხედვითაცაა დადგმული ეს სამტაკ-ალი (7 ძულა)

ახლა მიკვეთ კროსვორდის ტექსტს; (ფრხილებში მითითებულია მოკლედი კითხვის რე-იფინგი).

1. ტენიერი, რომელმაც საბოლოდ დაამტკიცა, რომ დედამინა ბრუნავს მზის გარშემო და არა პირიქით (6).
2. ხუთი მუსიკოსი (2).
3. ჟინნასულის დაბინავება (1)
4. დაფიქსირებული გამოსახულებ-ის სახესხვაობა (5).
5. ნოვორი „მოთხრობები“ დაწ-ენა ჯვერი ჩოსენმა (6)?
6. ქართული საეცრადო მომლე-რადი, ბაფონი ვახანგი (4).
7. დასაწყისი (1).
8. ვაჟა-ფშავედის პიესა (3).
9. (ლინგვ.) მნიშვნელობა - სი-ცყვისა, გამოთქმისა, გნამაკვიცი ფორმისა (9).
10. აბის კუნძულოვანი სახედ-ნიფოს დედაქალაქი (7).
11. ანტონ ჩეხოვის ფართოდანი-ანი მოთხრობა (6).
12. მკვლევარი (1).
13. ჩეხური საცვინო ავტომობი-ლი (5).
14. კანაქუა დაბალოვი ეღენ-ციფშიდისათვის (4).
15. მსოფლიოს უდიდესი ჩანჩქერი (6).
16. მოვლენა, რომელიც ყვედაზე მეტად „უშიდა“ ნერვებს პროდუცირ-ის ბედის (5).
17. ნამდვილი გვარი კომუნისცე-ბის დიდი მოლუვანის, Вячеслав Михайлович Молотов-ისა (10).
18. ქალაქი ბუღგანეთში (6).
19. ჩიგუნა ემინ ნური გიურთეჯი-ნის გასრიალებული ნომანიდან (7).
20. გეოგრაფიული პუნქტი, სადაც სუდ ძალით წაიყვანა ერთმა ჯარისკ-ემა გიორგი მახარაშვილი (2).
21. ქალაქი სამხრეთ პოლონეთში, სადაც ფაშისცთა საკონცენრაციო ბანაკი იყო განდგებული (6).
22. პერსონაჟი ფიღმის „სიყვარუ-ლი ყვედას უნდა“ (7).
23. რა არის „აღია“ თავისი არ-სით? (2)
24. რეჟისორი ფიღმის „ერთის ნახვით შეყვარება“ (4).
25. დიდი სიყხე (4).
26. ჩამოყადიებული საერთო-სახ-ადხო ჩეკვა (5).
27. მკვრის ნაბირებზე გაშენებუ-ლი ქალაქი აბერნათიანში (2).
28. სუენარისცი ფიღმის „შეყვარე-ბული კუდინარისა 1001 რეკეტი“ (2).
29. ძველებური სიგრძის საბოში ერთული (4).
30. დიდი რუსი პოეცების შემო-ქმედაბში ერთობ პოპულარული ჩე-ხუელი მდინარე (3).
31. ერთ-ერთი დიდი კომუნისცი მოლუვანი Лазарь Моисеевич-ი. (9).
32. მთის ბუჩქი, რომელსაც ერთ-დროს გაყვებით უმღეროდა სოფია როფანუ (7).
33. იფადიელი მებლანე (5).

კროს-რეიპინგი

34. (ბაფონი) ნაფუცარი პოლიკარპე კაკაბაძის გას-მანერებული პიესიდან (7).
35. ქართულის მოსახეციელებული სიყვცა მიკინტუმ გას-პარნი ცრდფოვის დექსიკიდან (9).
36. ქართული მეფე-პოეტი (2).
37. პოპულარული ინგლისელი საეცრადო მომღერადი (6).
38. ძვირფასეულობის შემეცველი სამკაულები (4).
39. ქალაქი ყოფილ გდრ-ში (2).
40. საბერძნეთის ერთ-ერთი სახელი (4).
41. (ბაფონი) გონდებიანი, ცნობილი მეცნიერი (4).
42. პაფარა კურნისებრი ცხოველი (4).
43. ის, რაც განსაკუთრებით არ სიამოვნებს ქართველს (5).
44. (თანაბულად) ისტორიის მუბა (6)
44. (შუუღად) ძველი ქართული სამკურნადო-სამეითხ-ათო (...და ა.შ.) ნიგინი (4).
45. იხიღეთ კროსვორდის მანცხენა დაბად კუთხეში განდგებული ფოფო... ვინ არის? (7).
46. სპეცილობა, რომელიც გაჩნა ისდამის რიფალებიდან რადიოს გამოგონების შემდეგ (10).
47. ქიმიური ეღემენი (5).
48. გამაქვირვად მინაზე ან ქსოვიღზე ორივე მხრიდან შესრულებული ნახატი (9).
49. სამეცნიერო სფერო, რომლის ნანმოშობა კორიე-თის მეფე აიევის ასულის, სახელს უკავშირდება (7).
50. დევან სანიკიძისათვის მიუღებელი საგანი მეომ-რის აღჭურვილობიდან (5).
51. ინგლისის მეორე სახელი (4).
52. „გუანშინი“ და „ჟენშინი“ - ჩინეთის ყოველ-ღიური გაბეთები (10).
53. სსრკ-ს 1923-წდის საუკეთესო ფეხბურთელი (7).
54. ქალქ დუმანბეს სახელი 1929-61 წდებში (9).

55. შორული აღმოსავლეთის ერთ-ერთი აბორიგენი (2).
 56. ქალაქი ბოღივიში (9).
 57. სიყვცა „იეთიმ“-ის მნიშვნელობა. (5)
 58. რეგიონარული დიდრის სცაფსი, რომელიც ჩვენში-აყ ინერგებოდა 1990-91 წდებში (2).
 59. აღმოსავლური საღაქსო ფორმა (2).
 60. დიხვენშეციენის დედაქალაქი (7).
 61. რუსული იუმორისცული საფეღევიბო ჟურნალი (6).
 62. რა ენაქვა ერთ-ერთ დიდ კომუნისცურ მოლუვანს, ვორიშიდოს? (2).
 63. ლნძიდის გარეცა ნანიდი (3).
- შეცვალაბოთი ქულაბი**
- 0-50 - ამს თქვენ ვერ გაკადრებთ...
- 51-150 შეღვეგი იღღენადა კარგი, რომ თქვენ მშეციენიერი გართობის საშუალბა მოგცათ, რაც ერთობ ძნელი მოსა-პოვეღელია ჩვენს დაბაბულ ცხოვრებაში.
- 151-200 - საშუალო შეღვეგია და იმაზე მეტეველებს, რომ თქვენ, კარგა ხანია, იცნობთ არა მარტო ჩვენს, არამედ სხვა კროსვორდისტების „შემოქმეღებასაც“.
- 210-250 - თქვენ ერთი ნაბიჯიღა გაქეთ გადასადგმული „კროსმასისტერიის“ ტიტულამდე... მანამდე კი ამ ტიტუ-ლის მაბიებლის პირველი „ბალი“ გებიბობთ.
- 251-300 - როგორც ჩანს, თქვენ საკმაოდ დიდი საკ-როსვორდო გამოცდიღება და კარგი საღექსიკონო ბიბ-ლიოთეკა გაქეთ, რაც ერთმანეთს პარმონიულად აყვებს და კროსვორდის შევეცებას ინტელექტუალურ საქმიანო-ბად აქცევს.
- 301-377 - გმაღლობთ!!! ამ კროსვორდთან გატარებუ-ლი რამოღენიბე საათი გარკვეული ცხოვრებისეულ პრობ-ლემების უკეთ დაძღვევაში დაგეხმარება.
- 378 - კი ბატონო! - იყავით ამ კროსვორდის თანაყ-ტორი, რაკიღა ასე გწაღათ...

მულაზანზარის ქალაქი

...ამ ჰაჭარა რეპლიკას, რა თქმა უნდა, მეცნიერული კვლევა-ძიების პროტენზია არ ვაჩნია (სად ჩვენ და სად ისინი?!): უბრალოდ ჩვენს აზრს მოვახსენებთ იმ საკითხის თაობაზე, რომლის ჭეშმარიტებაც ჩვენ ვჯვარა და რის შესახებაც ისე, ვზაფაზა ვფიქრობთ ხოლმე...

არ დაგიმალავთ და ამ რუსთველოლოგიური საკითხის გამოჩენა ჩვენს გაზეთში ერთმა კურიოზმაც განაპირობა; მართალი თუ გნებავთ, ყოველი დიდი და კარგი საქმე, როგორც წესი, კურიოზული საბაბით იწყება ხოლმე და ჩვენთვის ეს „საბაბი“ ინტერნეტის ქსელში მოძიებული სპარსული კომპიუტერული შრიფტების ნაირსახეობა გახლდათ, რომელთა შოვნასაც ერთდროს დიდი დრო მოვანდომეთ ჩვენი ქალაქის იმ სამეცნიერო თუ დიპლომატურ სამსახურებში, რომელნიც ირანთან ასე თუ ისე ახლოს იყვნენ... არადა, თურმე უმარტივესი რამ ყოფილა – უნდა აიკრიფოს შესაბამისი ქვეყნის სახელი, შემდეგ საძებარი სფერო, მერე სასურველი ცნება (შრიფტი, ფოტო, მუსიკა და ა.შ.) და კომპიუტერული ხრიკებით უფასოდ გადმოიწერება ის, რასაც „ოთუზ-ბირი“ ფასი დაადეს მაგანმა მოღვაწეებმა. აი, ამ შრიფტის ნიმუშები, რასაც დაინტერესებულ პირებს უანგაროდ და უშურველად ვუწილაღებთ, თქვენ ოღონდ მიინდომეთ:

1. ذ خ س ت ث ن ع ل 2. ذ خ س ت ث ن ع ل

.....პოლა იმას ვამოგზავნი:

„ვეფხისტყაოსნის“ ტ. კონიმიკასთან დაკავშირებით რამოდენიმე განსხვავებული ამრი გაგვაჩნია, რასაც, ღვთის წყალობით, ალბათ, ოდესმე „მეცნიერულადაც“ დავამუშავებთ, მანამდე კი ამ ცხელ გულზე, სანამ აღნიშნული შრიფტის მოპოვებით გამოწვეული სიხარული არ გაგვნელებია, ერთ-ერთ ასეთ „განსხვავებულ“ ამრს მოგახსენებთ:

ვერ გეტყვით, ეგებ ვინმეს სადმე აღუნიშნავს ან დაუწერია კიდეც, მაგრამ მე არსად შემხვედრია, რომ „მულაზანზარს“ ვინმე „საფრინველად“ თუ (გნებავთ!) „ნიგნარად“ აღიქვამდეს და თარგმნიდეს.

დავშალოთ ეს სიტყვა ნაწილებად:
მულ-აზ-ან-ზარ

ახლა შევეთავსოთ მას სპარსული სიტყვები (შრიფტი არა გვაქვს თუ რა?!) და მივიღებთ:

- مرغ - **მარგ** (ფრინველი)
- ان - **ან** (მრავლობითის ნიშანი)
- زار - **ზარ** (სიმრავლის აღმნიშვნელი ბოლოსართი.

აქ ერთ **აზ**, როგორც ჩანს, „მედმეგია“ და მხოლოდ აკუსტიკური ეფექტის მისაღწევადაა ჩართული; ამ ფაქტის შესახებ დაე მეცნიერებმა იმსჯელონ, მაუნამდე კი ამ „ხელოვნურად“ მიღებული **زار ان مرغ**-ის ანუ ორთოგრაფია-გადამბულობის წესების დაცვით **مرغانزار**-ის შესახებ ვიმსჯელოთ:

ასეთი სიტყვა, მართალი მოგახსენოთ, სპარსულ ენაში არ შეგვხვედრია, მაგრამ სამაგიეროდ არის **زار گل** (გოლ - ყვავილი, გარ - მრავალი... ანუ „ყვავილნარი; სხვათა შორის ეს სხვა არ ფერია, თუა არა ჩვენშიავე გავრცელებული სახელი „გულიმარი“). ასე რომ „მურლ-ან-ზარ“ (ფრინველებით მდიდარი ადგილის)-ის მსგავსი სიტყვის არსებობაც არაა გამორიცხული.

ეს ყველაფერი, კიდეც ვიმეორებთ, ვარაუდია და მეცნიერული დასკვნებისაგან შორს დგას; უბრალოდ ჩვენ ჩვენი ამრი მოგახსენეთ, მის განსამტკიცებლად კი ისევე პოემის გექსტ მივმართოთ, სადაც მულაზანზარის ფრინველმრავლობა ჩვენს მსჯელობაზე უკეთაა დაბასტურებული:

1. ფრიდონი ფრინველებზე ნადირობს:
„**დღეს** გამოვე ნადირობას, მღვისა პირსა ვინადიერ, **ქორსი** დენა მომზლომოდა, მით მრეკელი არ ვახშირე...“ (602)
2. ფრიდონი უცნაურ ამბავს მოუთხრობს გარიელს:
„**დღე** ერთ მწაღდა ნადირობა, შევექე ამ ჩემსა ცხენსა, – მღვთა შიგან **იხსნა** ჰგავდა, ხმელთა ზედა **შაჰარდენსა**, – აქა ვდევ და თვალს ვუგებდი **ქორსა**, იქით განაფრენსა...“ (623)
3. ავთანდილი და ფრიდონი ნადირობენ:
„მათ ლაშქართა ყოღბსა შუა **ირაზი** სითმე გარდმოფრინდა“ (980)

მულაზანზარის ადგილმდებარეობის შესახებ ოდესმე სხვა დროს ვისაუბროთ, მით უმეტეს, რომ ამ ტოპონიმს სრულიად რეალური გეოგრაფიული მისამართი აქვს, სადაც ამ რამოდენიმე წლის წინ თავადაც ვახლოდით...

ალ.ელერაშვილი

უბრალოდ კროსვორდი

	1	2	3	4	5	6	7	8	
9						10			
11						12			
						13			
14				15			16	17	
18				19					
			20						
		21				22			
	23								
24		25				26		27	
					28		29		
30				31					
				32					
33				34			35		

1. რუსი ექიმი და მოგზაური, რომელიც წლების განმავლობაში „კინომოგზაურთა კლუბის“ წამყვანი იყო. 2. ყველა ცილოვანი ნივთიერების შემადგენლობაში შემავალი ორგანული ნივთიერება. 3. არსება, რომელსაც ერთგვარი წარმატებით შეუძლია არსებობა ხმელეთზეც და წყალშიც. 4. ვიოლინოების იგალიდი ოსტაგა. 5. ომის მოსურნე სუბიექტი. 6. ნერვო ერისთავის მიერ საქართველოში ჩამოყვანილი ჭაბუკი. 7. ავტორი რომანისა „გვიცი მაღური“. 8. ისილეთი ფოტო. 9. ავადმყოფის ინვენტარი. 10. ამერიკელი მსახიობი ფილმიდან „ნათლიმაზა“. 11. ევროპის (საქროსტორდო) რეგიონი. 12. მწერი, რომელიც „ბალახში იჯდა“ ერთ რუსულ საბავშვო სიმღერაში. 13. მთავარი პერსონაჟი კარლო გოლდონის პიესისა „სასტუმროს დიასახლისი“. 14. ის, რაც გრიბოედოვის აზრით, „გვბილი და საამოა“ (**Сладок и приятен**), თუკი სამშობლოსთანაა დაკავშირებული. 15. ისლამური სახელმწიფოს ლიდერი. 16. პერუში მცხოვრები უძველესი გომის წარმომადგენელი. 17. ქალაქი, რომელსაც ოდესღაც კენიგსბერგი ერქვა. 18. ერთგვარი ხაჭაპური. 19. ქართული პანტომიმის დამაარსებელი. 20. ავტორი პოემებისა „კაენი“, „მანფრედი“ და ა.შ. 21. ცხოველური ცხიმი. 22. ოდესელი ებრაელი ქალი, რომელიც რუსული საესტრადო გვართაა ცნობილი. 23. ფრანგი მეკარე. 24. პოლიციულის ესპანელი ვარსკვლავი. 25. საშუალება, რითაც აშშ მსოფლიოს უსისხლოდ იპყრობს. 26. ერთ-ერთი „გამონლოლებული“ დავითი ჩვენი ისტორიიდან. 27. ხორბლის თავთავთა კონა. 28. (ცხონებული) მერკური. 29. ლაგოდეხის რ-ნ სოფელი. 30. ბელადი!!! 31. ფეხბურთელის კლუბიდან კლუბში გადაყვანის კამპანია. 32. პურის ნაწილი. 33. ის, რის გაჩენასაც საბოლოო განხეთქილებამდე მივყავართ. 34. კრიმინალური სუბიექტი. 35. ელექტროდი.

